

I. YALPI HUDUDIIY MAHSULOT

Dastlabki ma'lumotlarga ko'ra, 2022 yil yanvar-dekabr oylarida Buxoro viloyatining ishlab chiqarilgan yalpi hududiy mahsulot (keyingi o'rinlarda YAHM) ning hajmi 45 797,3 mlrd. so'mni tashkil etdi va 2021 yilning yanvar-dekabr oylari bilan taqqoslaganda 4,4 foizga o'sdi.

O'zbekiston Respublikasi bo'yicha YAHMning shakllanishida Buxoro viloyatining qo'shgan hissasi 5,2 foizga yetdi.

2022- yil uchun iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha YAHM ishlab chiqarish hajmi va o'sish sur'atlari

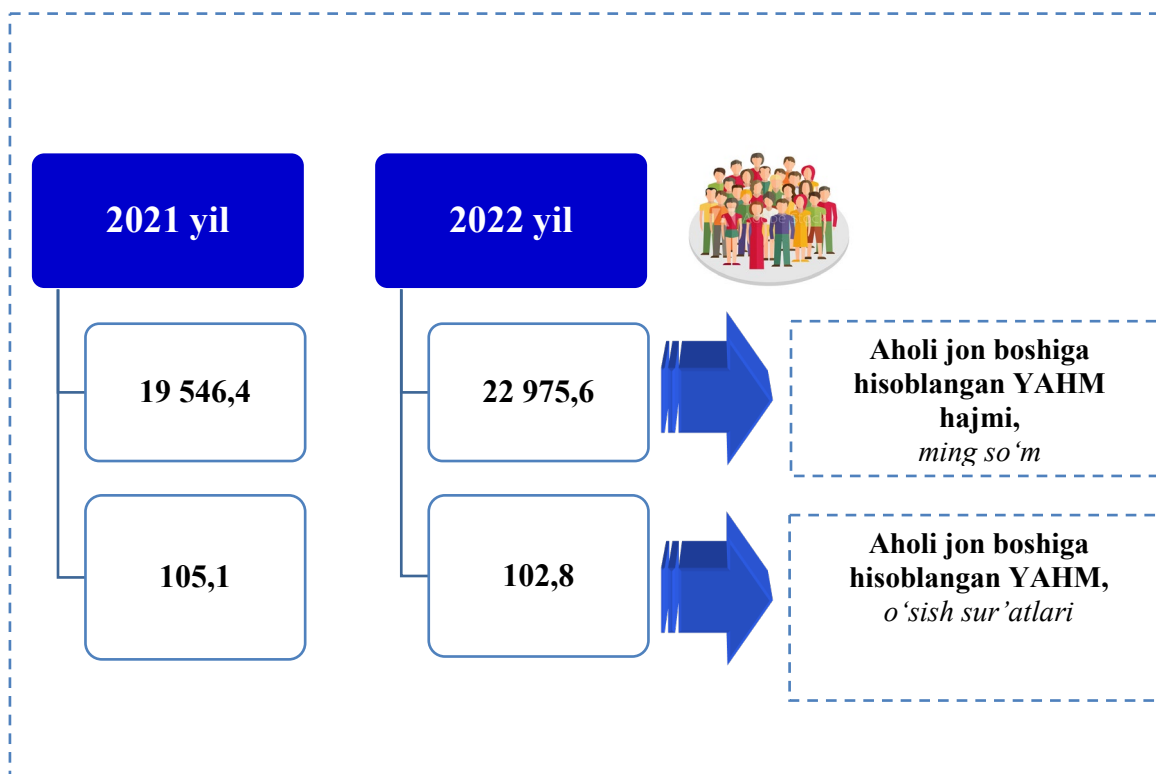
		Mlrd. so'm		o'tgan yilning mos davriga nisbatan % da
		2021 yil	2022 yil	
	I. YAHM	38 350,1	45 797,3	104,4
	<i>shu jumladan:</i>			
	Tarmoqlarning yalpi qo'shilgan qiymati	36 931,7	43 762,5	104,3
	Mahsulotlarga sof soliqlar	1 418,4	2 034,8	107,8
	II. Tarmoqlarning yalpi qo'shilgan qiymati	36 931,7	43 762,5	104,3
	Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi	16 807,7	19 564,8	103,6
	Sanoat (qurilishni qo'shgan holda)	9 231,3	11 460,4	104,2
	sanoat	6 086,1	7 883,6	106,2
	qurilish	3 145,2	3 576,8	100,2
	Xizmatlar	10 892,7	12 737,3	105,5
	savdo, yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar	2 632,3	3 295,9	110,5

		Mlrd. so‘m		o‘tgan yilning mos davriga nisbatan % da
		2021 yil	2022 yil	
	tashish va saqlash, axborot va aloqa	2 023,8	2 344,2	109,0
	boshqa xizmat tarmoqlari	6 236,6	7 097,2	102,3

Aholi jon boshiga hisoblangan YAHM 22 975,6 ming so‘mni tashkil etdi va bu ko‘rsatkich o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 2,8 foizga yuqoridir.

Aholi jon boshiga hisoblangan YAHMning o‘rish sur‘atlari (o‘tgan yilning mos davriga nisbatan % hisobida)

Hudud iqtisodiyotining barcha tarmoqlarida yaratilgan yalpi qo‘shilgan qiymat (YAQQ) hajmi umumiy YAHMning 95,6 foizini, mahsulotlarga sof soliqlar esa 4,4 foizini tashkil etdi.

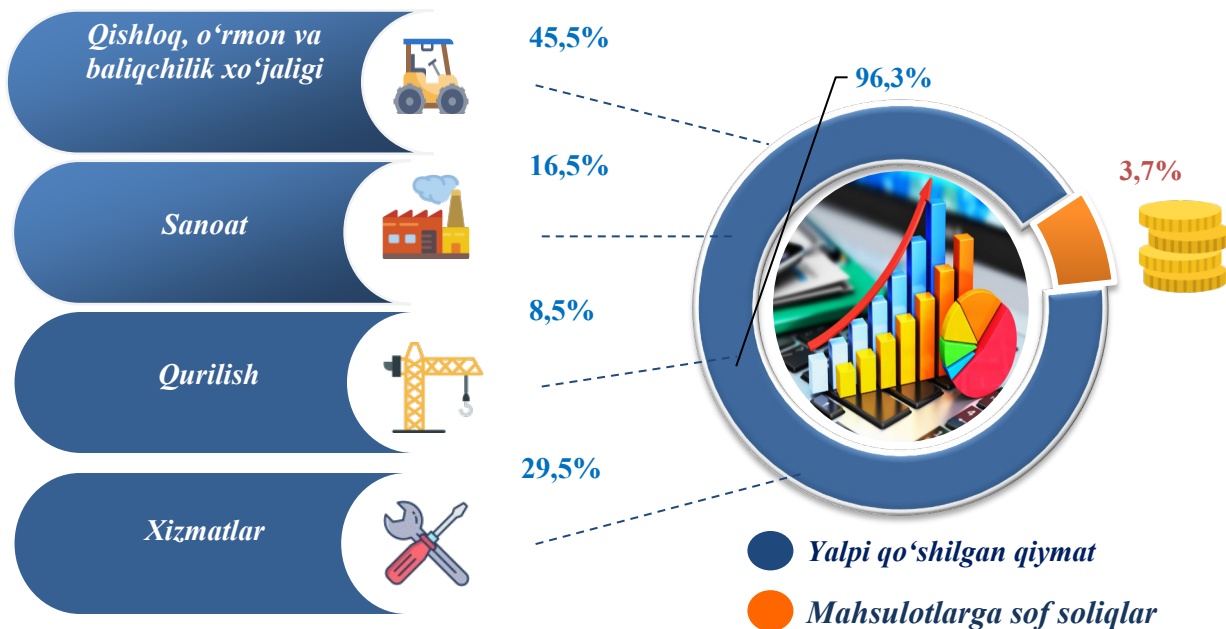
Hisobot davrida qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligining YAHMning tarmoqlar bo‘yicha tarkibidagi ulushi 44,7 foizni, sanoat tarmog‘ining ulushi 18,0 foizni, qurilish sohasida 8,2 foizni va xizmatlar sohasi 29,1 foizni tashkil qildi.

 Iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha YAHM tarkibi <i>(jamiga nisbatan % da)</i>			
		2021 yil	2022 yil
	I. YAHM	100,0	100,0
	<i>shu jumladan:</i>		
	Tarmoqlarning yalpi qo‘shilgan qiymati	96,3	95,6
	Mahsulotlarga sof soliqlar	3,7	4,4
	II. Tarmoqlarning yalpi qo‘shilgan qiymati	100,0	100,0
	Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi	45,5	44,7
	Sanoat (qurilishni qo‘shgan holda)	25,0	26,2
	sanoat	16,5	18,0
	qurilish	8,5	8,2
	Xizmatlar	29,5	29,1
	savdo, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar	7,1	7,5
	tashish va saqlash, axborot va aloqa	5,5	5,4
	boshqa xizmat tarmoqlari	16,9	16,2

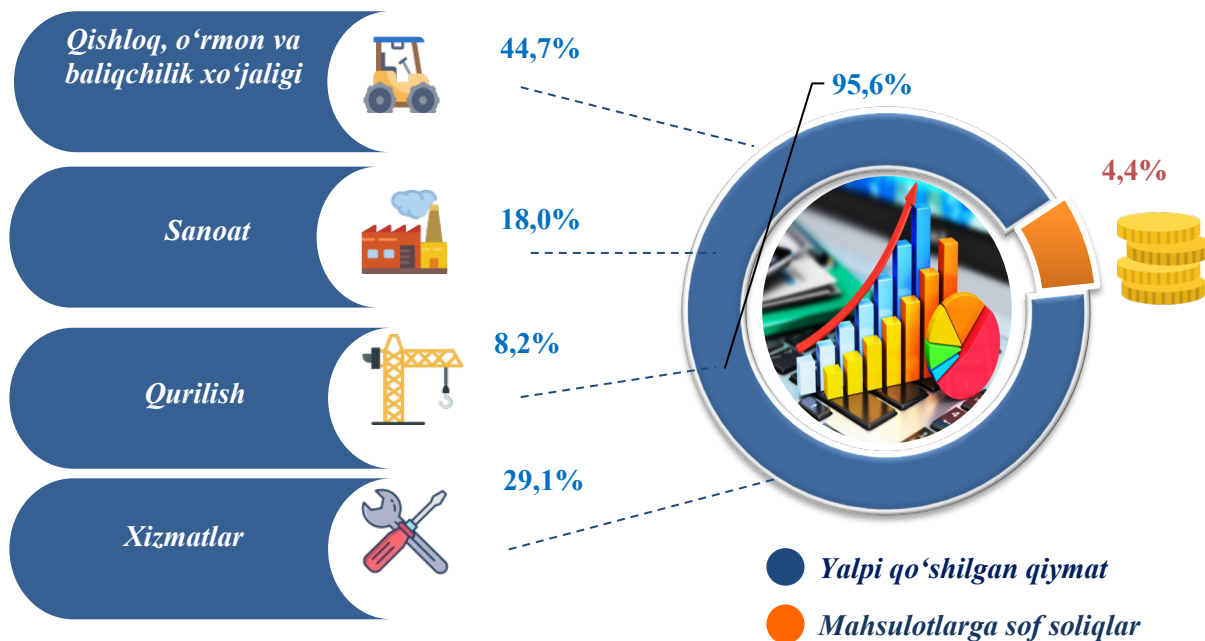

Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha YAHM tarkibi (jamiga nisbatan % da)

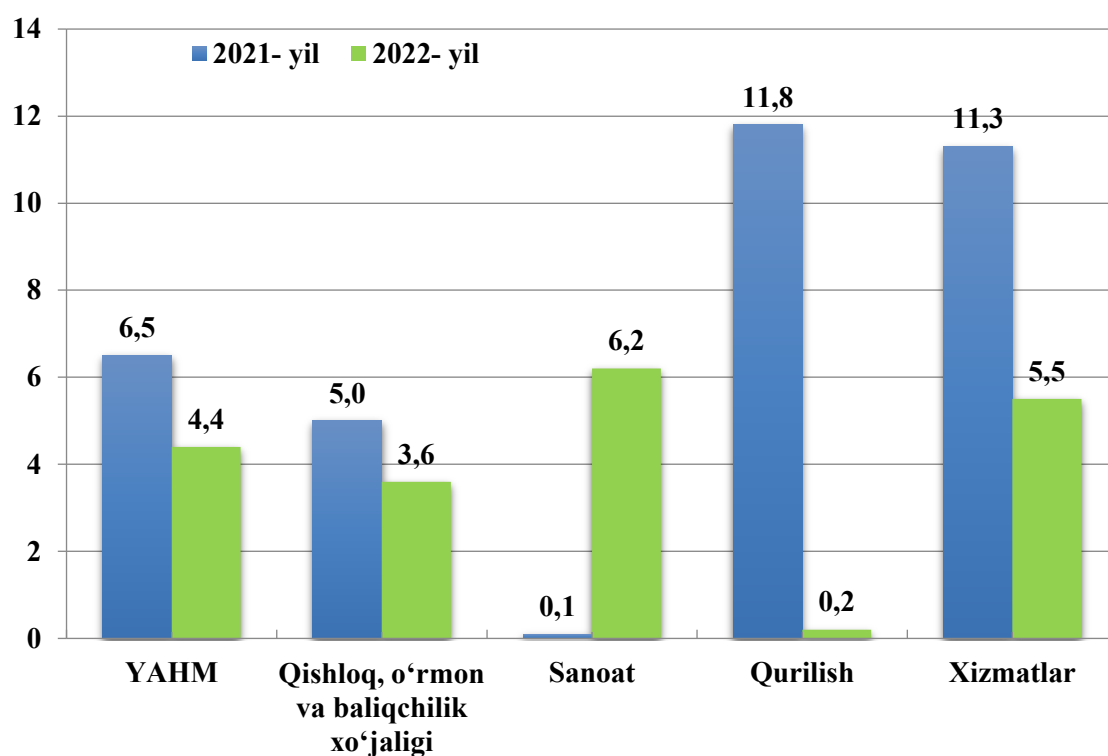
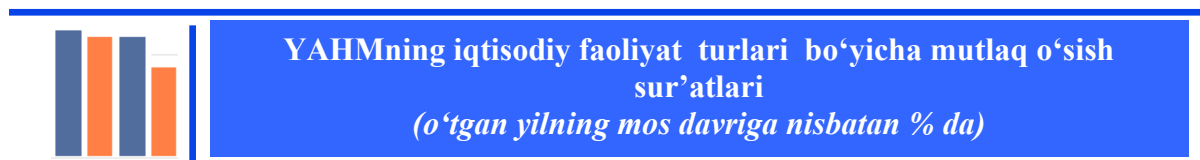
2021- yil

2022- yil

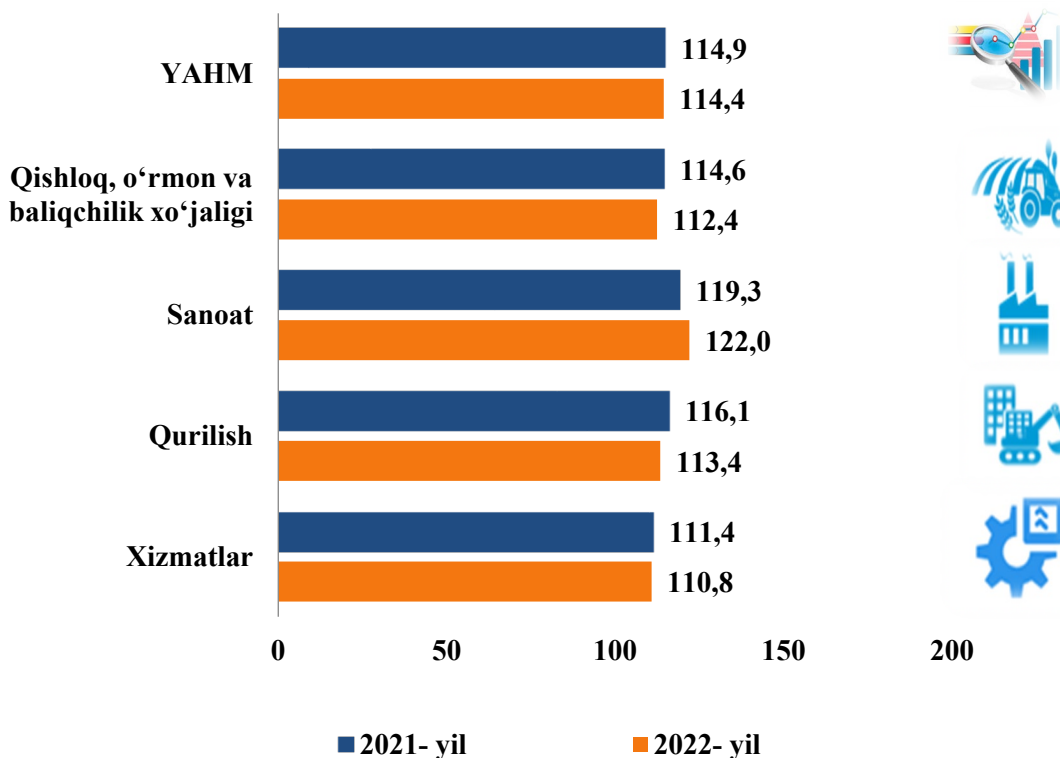
YAHMning o'sishi hudud iqtisodiyotining asosiy tarmoqlaridagi ijobiy o'sish sur'atlari bilan bog'liqdir. O'sish sur'atlari qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligida 103,6 foiz (YAHMning tarmoqlar bo'yicha tarkibidagi ulushi (44,7 foiz), sanoatda 106,2 foiz (18,0 foiz), qurilishda 100,2 foiz (8,2 foiz), xizmatlar sohasida 105,5 foizni (29,1 foiz) tashkil etdi.

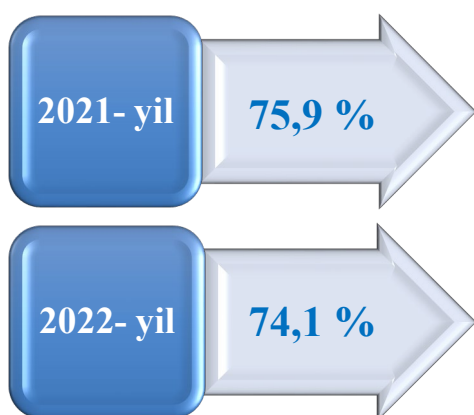
2022 yilga YAHM deflyatori indeksi 2021 yildagi narxlarga nisbatan 114,4 oizni tashkil etdi. YAHM deflyatori indeksining eng yuqori ko'rsatkichlari sanoat sohasida 122,0 foiz va qurilishda tarmog'ida 113,4 foiz qayd etildi.

YAHMning iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha deflyator indeksi (o'tgan yilning mos davriga nisbatan % da)

Kichik biznesning hajmi va YAHMdagi ulushi (jamiga nisbatan %da)

2022- yilda kichik tadbirkorlikning YAHMdagi ulushi 74,1 % ni tashkil qildi (2021- yilda – 75,9 %)

Kichik tadbirkorlikning YAHMdagi ulushining o'tgan yilga nisbatan pasayishi yirik korxonalar ulushining oshishi bilan bog'liq.

Statistik ko'rsatkichlarga izohlar

Yalpi hududiy mahsulot – milliy hisoblar tizimining asosiy ko'rsatkichi bo'lib, muayyan davrda mintaqaning iqtisodiy hududida joylashgan rezident-institutsional birliklar ishlab chiqarish faoliyatining yakuniy natijasini ifodalaydi.

Aholi jon boshiga Yalpi hududiy mahsulot – muayyan davrda joriy narxlardagi Yalpi hududiy mahsulot hajmini mamlakat (hudud)ning o'rtacha aholisi soniga bo'lish orqali aniqlanadi.

Yalpi qo'shilgan qiymat – ishlab chiqarilgan tovarlar va xizmatlar qiymati (ishlab chiqarish) hamda ishlab chiqarish jarayonida to'laligicha iste'mol qilingan tovarlar va xizmatlar qiymati (oralig' iste'mol) o'rtasidagi farq orqali aniqlanadi.

Mahsulotlar uchun soliqlar – tovar yoki xizmatning bir birligiga, ya'ni rezidentlar tomonidan ishlab chiqariladigan, sotiladigan yoki import qilinadigan tovarlar va xizmatlarning miqdori yoki qiymatiga mutanosib tarzda solinadigan soliqlar. Ularga qo'shilgan qiymat solig'i, aksizlar, eksport va import uchun soliqlar hamda boshqalar kiradi.

Mahsulotlar uchun subsidiyalar – davlat budjetidan tovarlar yoki xizmatlarning bir birligiga, ya'ni rezidentlar tomonidan ishlab chiqariladigan, sotiladigan yoki import qilinadigan tovarlar va xizmatlarning miqdori yoki qiymatiga mutanosib tarzda to'lanadigan mablag'lar (subsidiyalar).

Mahsulotlar uchun sof soliqlar mahsulotlar uchun soliqlardan mahsulotlar uchun subsidiyalarni ayirish orqali aniqlanadi.

Yalpi hududiy mahsulot fizik hajm indeksi (o'sish sur'ati) doimiy narxlarda, ya'ni o'tgan yilning mos davri narxlarida hisoblangan hisobot davri Yalpi hududiy mahsulotni (real Yalpi hududiy mahsulot), joriy narxlardagi o'tgan yilning mos davri Yalpi hududiy mahsulotga nisbati orqali hisoblanadi.

Yalpi hududiy mahsulot deflyator indeksi - iqtisodiyotda narxlarning o'rtacha o'zgarishini ifodalaydi va nominal Yalpi hududiy mahsulotning (joriy narxlardagi hisobot davri Yalpi hududiy mahsulot) real Yalpi hududiy mahsulotga nisbati orqali hisoblanadi.